

Børne og Undervisningsministeriets uddybende forklaringer til energieffektivitetsplanen 2024-2026

Baggrund

Børne- og Undervisningsministeriet med tilhørende institutioner er omfattet af energisparemålet om, at hvert ministerområde skal reducere energiforbruget med 10 pct. i perioden 2020 til 2030, jf. Cirkulære nr. 9909 af 09. december 2020 om energieffektivisering i statens institutioner, samt at alle ministerier skal udarbejde eller opdatere deres energieffektivitetsplan hvert andet år. Nedenfor beskrives Børne- og Undervisningsministeriets organisering af energispareindsatsen for statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner samt ministeriets kortsigtede målsætninger for at indfri ovenfor nævnte krav. Energieffektivitetsplanen for Børne- og Undervisningsministeriet omfatter 243 uddannelsesinstitutioner, som råder over i alt 609 bygninger¹.

Sorø Akademis Skole har fået dispensation fra efterlevelse af cirkulærets § 7, stk. 2 samt cirkulærets § 8. Energistyrelsens afgørelse om dispensation er truffet i henhold til § 4, stk. 3, i cirkulære nr. 9099 af 9. december 2020 om energieffektivisering i statens institutioner, hvori det fremgår, at Energistyrelsen i helt særlige tilfælde kan undtage ministerier eller tilhørende institutioner m.v. fra bestemmelser i dette cirkulære.

Ministeriets organisering af indsatsen for at reducere energiforbruget i selvejende uddannelsesinstitutioners ejede og benyttede bygninger

Børne- og Undervisningsministeriets område dækker over 243 statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner. En statsfinansieret selvejende institution er organisatorisk placeret uden for det ministerielle hierarki, og en uafhængig bestyrelse er ansvarlig for institutionens samlede virke. En statsfinansieret selvejende institutions forhold er reguleret ved lov. Staten hæfter ikke for institutionens dispositioner, og institutionens formue er adskilt fra statens. Cirkulæret omfatter statsfinansierede selvejende institutioners egne og lejede bygninger.

Da de selvejende uddannelsesinstitutioner ikke er statsejede, har BUVM valgt en undersøgende tilgang til udarbejdelse af en energieffektivitetsplan for de kommende 2 år.

I Børne- og Undervisningsministeriet er energieffektiviseringsområdet organiseret således, at det er Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK), som kvalitetssikrer de selvejende uddannelsesinstitutioners opførelse af energiforbrug. Men det er de selvejende institutioners bestyrelser, der har ansvaret for institutionens drift, herunder for at efterleve bestemmelserne i cirkulæret om energieffektivitet i statens institutioner. STUK kan følge op på institutionernes arbejde, men har ikke instruktionsbeføjelser til at bestemme de selvejende uddannelsesinstitutioners organisering af energieffektivisering mv. STUK har hermed en koordinerende rolle – med det formål at

¹ De nævnte data og tal stammer fra 2022 eftersom disse er indberettet gennem Energistyrelsens database samt valideret

af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Institutionernes energiindberetning for 2023 bliver valideret af STUK i august 2024.

vejlede disse institutioner til at efterleve cirkulærets krav – i tæt samarbejde med Energistyrelsen. STUK har heller ikke detaljeret viden om, hvordan hver enkelt institution organiserer sine energieffektiviseringstiltag, hvad deres potentiale er mv. Ansvar for selve indsatsen for at nedbringe energiforbruget, jf. § 7, stk. 2 om energispareforpligtelsen målrettet øvrig bygningsmasse og energiforbrug, ligger først og fremmest hos de selvejende uddannelsesinstitutioners bestyrelser.

Børne og Undervisningsministeriets målsætninger for 2024 – 2026

BUVM vil iværksætte og videreføre nedenstående tiltag med det overordnede formål at realisere de samlede energibesparelser på mindst 10 pct. i 2030 set i forhold til energiforbruget i 2020, jf. cirkulærets § 7, stk. 2.

1. Opsyn med institutionernes energiforbrug

STUK vil fortsat benytte Energistylsens database Offentligt Energiforbrug, som udgør et vigtigt vidensgrundlag for så vidt angår institutionernes energiplysninger. STUK vil følge med i de selvejende uddannelsesinstitutioners årlige energiforbrug samt energimærkning af uddannelsesinstitutionernes ejede eller benyttede bygninger, jf. bekendtgørelse af lov om at fremme energibesparelser i bygninger, i relation til løbende at kunne følge udviklingen i energiforbruget.

STUK har fokus på store udsving i de indberettede data fra de pågældende institutioner, som typisk skyldes fejlindberetninger. I disse tilfælde beder STUK institutionerne om at validere de indtastede data, og eventuelt årsagsforklare faktiske store udsving. På denne måde følges der op på institutionernes arbejde med energieffektivisering i forbindelse med indrapportering af deres årlige energiforbrug.

2. Kortlægning af selvejende uddannelsesinstitutioners energispareindsatser

STUK er i fortsat dialog med Energistyrelsen om at målrette Energistylsens allerede eksisterende systemer som SparEnergi.dk samt EEP-værktøjet, således at de selvejende uddannelsesinstitutioner også kan drage nytte af dataindsamlingen gennem disse platforme. På nuværende tidspunkt er det ikke muligt for de selvejende institutioner at benytte EEP-værktøjet til at monitorere og registrere deres energieffektiviseringstiltag. Hvis institutionerne kunne benytte Energistylsens allerede eksisterende platform, ville de selv kunne forbedre kvaliteten af de indsamlede data samt styrke og synliggøre eget energieffektiviseringstiltag på en mere tidseffektiv måde. Hermed ville alle parter i form af institutionerne, STUK og Energistyrelsen kunne se institutionernes efterlevelse af cirkulærets krav om energieffektivisering.

3. Vejledning om energieffektivisering i institutionerne

STUK oplyser og vejleder de selvejende uddannelsesinstitutioner i tråd med intentionerne i cirkulære nr. 9909 af 09. december 2020 om energieffektivisering i statens institutioner, med henblik på efterlevelse af kravene til og mulighederne for energieffektivisering.

STUK er i fortsat dialog med Energistyrelsen om, hvordan de selvejende uddannelsesinstitutioner bedst kan vejledes og understøttes i deres arbejde med at leve op til cirkulærets krav om energieffektivisering.

Institutionernes frivillige udfasning af olie- og gasfyr i individuel opvarmning

De enkelte ministerier skal fra 2022 og herefter hvert andet år indberette energieffektivitetsplaner, der bl.a. skal indeholde en redegørelse for, hvordan der sikres en frivillig udfasning af olie- og gasfyr frem mod 2025 og 2030, jf. cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner.

STUK vil kortlægge de selvejende uddannelsesinstitutioners frivillige udfasning af olie- og gasfyr i individuel opvarmning – for henholdsvis udfasning af oliefyr frem mod 2025 og udfasning af gasfyr frem mod 2030 – ved at analysere de indsamlede data gennem Energistyrelsens platform. Det skal dog igen nævnes, at STUK ikke kan stille krav om udfasning af olie- og gasfyr, da statsfinansierede selvejende institutioner er organisatorisk placeret uden for det ministerielle hierarki, og en uafhængig bestyrelse er ansvarlig for institutionens samlede virke.

STUK vil oplyse de selvejende uddannelsesinstitutioner om cirkulærets krav i forhold til institutionernes frivillige udfasning af olie- og ved individuel opvarmning for hhv. udfasning af oliefyr frem mod 2025 og udfasning af gasfyr frem mod 2030.

Dette vil ske i dialog med Energistyrelsen, hvor Energistyrelsen forventes at vejlede institutionerne gennem informationskampagner vedr. udfasning af olie- og gasfyr.